

รากเดิมภาษาสู่จินตนาการและการตีความในดนตรีสมัยนิยม
Original Roots of Language to Imagination
and Interpretation in Popular Music

พิชญ์ ไชยสุรินทร์
Phitsanu Chaisurin

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

วันที่รับบทความ : วันที่ 1 เมษายน 2567

วันที่ส่งบทความที่แก้ไข : วันที่ 23 พฤษภาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความเพื่อตีพิมพ์ : วันที่ 20 มิถุนายน 2567

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นบทความวิจัยที่ได้จากการศึกษาเรื่อง “การประพันธ์เนื้อร้องเพลงลูกกรุง ลูกทุ่งร่วมสมัย กรณีศึกษานายสุพิชา เทศดรณ คณะสุเทพการบันเทิง” ในปีการศึกษา 2565 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปะบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะการแสดง ภาควิชาศิลปะไทย คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บทความนี้นำเสนอเรื่องฐานภาษาสู่จินตนาการและการตีความในดนตรีสมัยนิยม ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลโดยกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาจากหนังสือ บทความ บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เว็บไซต์ออนไลน์ และบทสัมภาษณ์จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประพันธ์เนื้อร้องโดยสัมภาษณ์นายสุพิชา เทศดรณ โดยการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประพันธ์เนื้อร้อง การใช้ภาษาในการประพันธ์เพลงมาวิเคราะห์ และเรียบเรียงออกมาเป็นบทความ

ผลการศึกษา พบว่าการใช้ภาษาในงานประพันธ์เนื้อร้องนั้น นอกจากจะใช้เพื่อการสื่อสารให้มีความชัดเจน และสื่อความหมายตามที่คุณประพันธ์ต้องการแล้ว ผู้ฟังจะต้องมีวิจารณ์ญาณในการชื่นชมผลงาน เพราะเนื้อหาในงานประพันธ์เนื้อร้องนั้นมีเนื้อหาที่หลากหลายทั้งเนื้อหาที่สามารถเข้าใจง่ายและเนื้อหาที่ซับซ้อน และดนตรีก็เป็นส่วนที่สำคัญและขาดไม่ได้ในการประพันธ์เพลงและเสียงดนตรีที่ผสมกับเนื้อหาจะทำให้ผลงานเพลงมีความสมบูรณ์มากขึ้น

คำสำคัญ: ดนตรี จินตนาการ การใช้ภาษา

ABSTRACT

“Original Roots of Language to Imagination and Interpretation in Popular Music” is a summary obtained from the study of “Composing Lyrics for Luk Krung Songs: Contemporary Country Music, Case Study of Mr. Supicha Thetdarun, Troup of Suthep Entertainment” in the academic year 2022. This study is part of the Bachelor of Arts curriculum, Performing Arts Major, Department of Thai Arts, Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University. This article presents the original roots of language and their transition to imagination and interpretation in popular music.

The researcher employed a qualitative methodology, studying data from books, articles, academic papers, related research, online websites, and interviews with experts in lyric composition, including Mr. Supicha Thetdarun. The process involved collecting information about lyric composition and analyzing the use of language in music composition, which was then compiled into this article.

The study found that the use of language in writing lyrics serves not only to communicate clearly and convey the author's intended meaning but also requires the listener's discretion in appreciating the work. The composition content varies widely, ranging from simple to complex themes. Music plays an essential and integral role in composing songs, and when combined with the lyrics, it enhances the overall completeness of the music.

KEYWORDS: Music, Imagination, Language Use

บทนำ

เพลงเป็นสิ่งที่มียุทธพลต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เสียงเพลงจัดเป็นการสื่อสารและเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก เช่น ความรัก ความสมหวัง ความซาบซึ้ง ความผิดหวังและความเอื้ออาทร ด้วยทำนองกับเนื้อหาที่กระทบใจของผู้ประพันธ์ส่งไปถึงผู้ฟัง เพลงจึงสามารถทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกต่าง ๆ เช่น ความรู้สึกอ่อนไหว ร่าเริง เศร้า หรือคึกคะนองไปกับเสียงเพลงนอกจากนี้เพลงยังช่วยให้มนุษย์เกิดแรงบันดาลใจต่าง ๆ พร้อมทั้งจะเผชิญกับอุปสรรคมากมายที่เข้ามาในชีวิต (จุฬาพรณภรณ์ ณะแพทย์, 2560, น. 159)

การฟังผลงานเพลงนั้นในส่วนของดนตรีจะเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้ฟังเพลงเกิดอารมณ์ต่าง ๆ จากการฟังเสียงดนตรีในบทเพลง ซึ่งมีปัจจัยจากจังหวะ (Rhythm) ทำนอง (Melody) และการจัดวางสัดส่วนของเสียงเพลง ตัวอย่างเช่น เพลงที่มีจังหวะเร็วจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกสนุกสนานและฮึกเหิม ซึ่งต่างจากเพลงที่มีจังหวะช้า จะทำให้ผู้ฟังรู้สึกสงบ สบาย และผ่อนคลาย ดังนั้นเสียงดนตรีจึงมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการกำหนดอารมณ์ของผู้ฟัง นอกจากการกำหนดอารมณ์ของผู้ฟังด้วยเสียงดนตรีแล้ว ในส่วนของเนื้อร้องยังช่วยเพิ่มอารมณ์ในการฟังเพลง และเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจถึงเนื้อหาสาระสำคัญจากเพลง

การใช้ภาษาในงานประพันธ์เพลงเป็นอีกหนึ่งศาสตร์ศิลปะที่นักประพันธ์เนื้อร้องควรพึงมี นอกจากจะใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารแล้วยังสามารถทำให้ภาษาในงานประพันธ์มีความสละสลวย ไพเราะ สื่ออารมณ์และความหมายตามที่คุณประพันธ์ต้องการแล้วยังทำให้ผู้ฟังเข้าใจในสาระสำคัญจากบทเพลงที่ฟังได้มากขึ้น โดยเนื้อหาในบทเพลงจะเป็นตัวเล่าเรื่องราว ซึ่งจะมีเนื้อหาที่เข้าใจง่ายและเนื้อหาที่ซับซ้อนเกินเข้าถึง ด้วยองค์ประกอบของเนื้อร้องและดนตรีที่จะมีทั้งไปในทิศทางเดียวกันและต่างกันบ้าง ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะทำให้ผลงานเพลงที่คุณประพันธ์เพลงสร้างขึ้นมีความหลากหลายและความน่าสนใจ

ในงานประพันธ์เพลงของนายสุพิชา เทศดรณ มีเอกลักษณ์และความโดดเด่นในการนำเสนอเทคนิค ทำนอง และเนื้อร้องในสไตล์ลูกกรุงและลูกทุ่ง ทั้งยังสามารถนำไปปรับใช้ให้เข้ากับองค์ประกอบทางดนตรีแบบสมัยใหม่ ส่วนการเขียนเนื้อร้องของนายสุพิชา เทศดรณ จะมีเนื้อหาที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย การพูดถึงเหตุการณ์และสังคมในปัจจุบัน ความรัก และมีการใช้ภาษาที่สวยงามและเข้าใจได้ง่าย โดยใช้สัมผัสพยัญชนะ อักษร การวางโคลงกลอนแปดผสมอยู่ในบทเพลงและมีการใช้องค์ประกอบทางดนตรีที่หลากหลายเช่น แคนอีसान แซกโซโฟน (Saxophone) จึงทำให้ผลงานเพลงมีความสนุกและมีความหลากหลาย

จากเอกลักษณ์ที่ชัดเจนและความน่าสนใจของการประพันธ์เนื้อร้องลูกกรุงและลูกทุ่งร่วมสมัยของนายสุพิชา เทศดรณ จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยศึกษาการประพันธ์เนื้อร้องเพลงลูกกรุงและลูกทุ่งร่วมสมัยของ นายสุพิชา เทศดรณ คณะสุเทพการบันเทิง ที่มีความเป็นเอกลักษณ์และเป็นที่ยอมรับในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้เข้าใจรูปแบบและแนวคิดในการประพันธ์เนื้อร้อง ตลอดจนเพื่อนำเสนอการประพันธ์เนื้อร้องลูกกรุงและลูกทุ่งร่วมสมัยให้เป็นที่ประจักษ์และให้ทุกคนได้เข้าถึงความรู้ในการเขียนวรรณกรรมเนื้อร้องในสไตล์ลูกกรุงและลูกทุ่งร่วมสมัย และสามารถพัฒนาต่อยอดให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะนำเสนอการใช้ภาษาในงานประพันธ์ที่เนื้อร้องส่งผลต่อจินตนาการของผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลิน สร้างจินตนาการและเกิดความรู้สึกต่าง ๆ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ภาษาในงานประพันธ์ ภาษาที่สร้างผลกระทบกับผู้ฟัง และความเพลิดเพลินในการชื่นชมผลงานประพันธ์เนื้อร้องอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของบทความชุดนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาในงานประพันธ์เนื้อร้องให้กับผู้อ่านและสามารถนำองค์ความรู้นี้ไปใช้ผลิตผลงานได้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาศิลปะการใช้ภาษาในงานประพันธ์เพลงของนายสุพิชา เทศตรุณ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดหัวข้อวิจัย ศึกษาข้อมูล ประวัติความเป็นมาของการประพันธ์เนื้อร้องลูกกรุงและลูกทุ่งร่วมสมัย จากสื่อออนไลน์และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในการประพันธ์เนื้อร้องลูกกรุงและลูกทุ่งร่วมสมัย ห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์และหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสอบถามบุคคลใกล้ชิด

2. ผู้วิจัยทำการติดต่อเพื่อนดั่งสัมภาษณ์ นายสุพิชา เทศตรุณ เพื่อเป็นกรณีศึกษาการประพันธ์เนื้อร้องเพลงลูกกรุงและลูกทุ่งร่วมสมัย ของนายสุพิชา เทศตรุณ คณะสุเทพการบันเทิง จากการสัมภาษณ์พบว่า นายสุพิชา เทศตรุณ มีความสนใจในเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคม การเปลี่ยนแปลงภายในเมือง และมักจะนำเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคมมาเผยแพร่ผ่านบทเพลง ทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าถึงเรื่องราวได้ง่ายขึ้น ภาษาที่นายสุพิชา ใช้ในการประพันธ์เนื้อร้อง มักจะใช้ภาษาดั้งเดิมที่เคยใช้ในเพลง ลูกกรุง ลูกทุ่ง ซึ่งนายสุพิชา ชื่นชอบสัมผัสต่าง ๆ ความสละสลวยของภาษาแบบเก่าเป็นการส่วนตัวจากการอ่านวรรณกรรมหลากหลาย เช่น คำว่า แสงสกาบ เพื่อนเกลอ รุ่มร้อน ห่วงอาวรณ์ ลาลับ เป็นต้น

นอกจากเนื้อเพลงที่ใช้ภาษาแบบไทยเดิม ลูกกรุง และลูกทุ่ง ในส่วนของดนตรีจะเป็นการผสมผสานดนตรีที่หลากหลายแนวที่สมาชิกในวงชื่นชอบและถนัดแตกต่างกันไป เช่น ป๊อป ร็อค ฟังก์ บลูส์ มาผสมผสานกันในการเรียบเรียง จึงทำให้ได้แนวทางของวง เป็นวงดนตรีที่มีคำร้องและทำนองแบบเก่า แต่การเรียบเรียงทั้งด้านจังหวะ สัดส่วน และทางคอร์ด รวมถึงการใช้เสียงเครื่องดนตรีต่าง ๆ จะฟังดูร่วมสมัยมากขึ้น โดยทางวงได้นิยามแนวเพลงของวงเป็น “Modern Vintage” ที่เนื้อร้องทำนองจะเป็นเพลงไทยเก่า ๆ ไล่มาถึงยุค พ.ศ. 2530 มาประยุกต์เข้ากับกรการเรียบเรียงดนตรีสมัยใหม่ ซึ่งไม่มีข้อจำกัดทางแนวดนตรีและสามารถนำมาประยุกต์ได้กับแนวดนตรีทุกแนว

3. วิเคราะห์เพลงของนายสุพิชา เทศตรุณ จำนวน 5 เพลง โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในเรื่องของเนื้อหาที่น่าสนใจ และความนิยมของผู้ฟังบนยูทูป (Youtube) ได้แก่ หัวใจหล่น (อยู่สกลนคร) (2561) มีการดูจำนวน 111,688 ครั้ง ไอ้กล้วย (2563) มีการดูจำนวน 44,185 ครั้ง หมอครับ..ผมชอบหมอครับ (2561) มีการดูจำนวน 115,949 ครั้ง ซิมบอย คอยรัก (2563) มีการดูจำนวน 52,939 ครั้ง และขึ้นคอย (2561) มีการดูจำนวน 300,056 ครั้ง

จากนั้นผู้วิจัยได้นำผลงานวิจัย “การประพันธ์เนื้อร้องเพลงลูกกรุง ลูกทุ่งร่วมสมัย ของนายสุพิชา เทศตรุณ จากคณะสุเทพการบันเทิง” มาสังเคราะห์และนำเสนอประเด็น “รากเดิมภาษาสู่จินตนาการและการตีความในดนตรีสมัยนิยม” ที่ต้องการพูดถึงการใช้ภาษาของผู้พันธ์ที่ส่งผลต่อการตีความและจินตนาการ โดยผู้เขียนศึกษาข้อมูลด้วยกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากหนังสือ บทความ บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เว็บไซต์ออนไลน์ และบทสัมภาษณ์จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประพันธ์เนื้อร้อง โดยสัมภาษณ์นายสุพิชา เทศตรุณ ด้วยกระบวนการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประพันธ์เนื้อร้อง การใช้ภาษาในการประพันธ์เพลงมาวิเคราะห์และเรียบเรียงออกมาเป็นบทความ

ผลการวิจัย

ศิลปะการใช้ภาษา

การประพันธ์เนื้อร้องเป็นศาสตร์ศิลปะ ทักษะการใช้ภาษาสำหรับนักดนตรี และนักประพันธ์ดนตรีที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประพันธ์เพลงที่มีแตกต่างกันทางด้านความคิด ความรู้สึก อารมณ์ และความรู้ อีกทั้งยังสามารถเสริมสร้างพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ สติปัญญา และความคิด (ชนทัช สุริยะชัย และ นัฏฐิกาม สุนทรธนะผล, 2564, น. 15) การประพันธ์เนื้อร้องนั้นจะไม่มีหลักการที่ตายตัวและมีรูปแบบการประพันธ์แตกต่างกันไป เช่น แต่งทำนองก่อน แล้วจึงเขียนเนื้อร้องภายหลัง หรืออาจจะเรียบเรียงดนตรีก่อน แล้วจึงเขียนเนื้อร้องและใส่ทำนอง

พรทิพย์ ฉายกั และจันทนา แก้ววิเชียร (2561, น. 88) กล่าวถึงแนวคิดและศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลงว่า “บทเพลงมักกล่าวถึงเรื่องราวในชีวิตผสมผสานกับจินตนาการของผู้ประพันธ์ โดยถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ ตลอดจนสภาพสังคมในยุคนั้น ๆ สามารถสร้างอารมณ์สะเทือนใจ อารมณ์เศร้า รัก ผิดหวัง สนุกสนาน ตลกขบขัน หรือปลุกสำนึก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชั้นเชิงการประพันธ์ ตลอดจนอารมณ์ร่วมรับรู้ของผู้ฟัง” การใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลงนั้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการเล่าเรื่อง ผู้ประพันธ์เนื้อร้องมักใช้เรื่องราวที่ตนเคยประสบพบเจอในชีวิตนำมาเล่าเรื่องในงานประพันธ์เนื้อร้องเป็นหลัก

ชลดา เรื่องรักษ์ลิขิต (2559, น. 12-15) ได้กล่าวถึงศิลปะการใช้ภาษาไว้ว่า “การใช้ภาษานั้นมีอยู่หลายระดับมีทั้งระดับพื้นผิวและระดับลึก ซึ่งภาษาที่ใช้ระดับพื้นผิวนั้นใช้เพื่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจและตอบสนองความจำเป็นในชีวิตประจำวัน ส่วนภาษาระดับลึกนั้นเป็นเรื่องการสื่อสารทั้งความคิดและอารมณ์อย่างมีมารยาทและถูกต้องตามกาลเทศะ จึงมีความละเอียดอ่อนมากกว่าและเป็นเรื่องของฝีมือ การใช้ภาษาที่ใช้ภาษาได้ตั้งใจ ซึ่งผู้ที่สามารถทำได้จะต้องมีความรู้เรื่องภาษาเป็นอย่างดีและสามารถใช้ภาษาให้อยู่ในอำนาจของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ” ดังนั้นศิลปะการใช้ภาษา จึงเป็นความสามารถและความเชี่ยวชาญในด้านการใช้ภาษาให้ได้ตั้งใจปรารถนา

นอกจากจะใช้เพื่อการสื่อสารได้อย่างชัดเจนและแจ่มแจ้งแล้ว ภาษาที่ใช้ในงานประพันธ์เนื้อร้องยังจะต้องมีความสละสลวยไพเราะ สื่ออารมณ์ สื่อภาพหรือเน้นความหมายตามที่ผู้ส่งสารต้องการ และมีผลให้ผู้รับสารยอมทำตามจุดประสงค์ของผู้ส่งสารได้ ซึ่งการชื่นชมผลงานของผู้ประพันธ์เนื้อร้องนั้นผู้ฟังจึงต้องมีวิจรรย์ญาณในการชื่นชมผลงาน เพราะในเนื้อหาของงานประพันธ์เนื้อร้องมีเนื้อหาที่หลากหลายทั้งเนื้อหาที่สามารถเข้าใจได้ง่ายและเนื้อหาที่มีความสลับซับซ้อนเข้าถึงยาก

ภาษาที่สร้างผลกระทบต่อผู้ฟัง

การที่จะทำให้ผู้ฟังเข้าถึงสารที่ผู้ประพันธ์เนื้อร้องต้องการนำเสนอ นั้น ผู้ฟังจำเป็นต้องมีประสบการณ์ร่วมกับเนื้อหาที่ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ไว้ เรื่องราวส่วนมากที่ผู้ฟังมีประสบการณ์ร่วมนั้น คือ เรื่องราวความรัก ทั้งสมหวัง ผิดหวัง รวมถึงเรื่องราวความรักที่ซับซ้อน เพราะทุกคนล้วนแต่เคยประสบพบเจอกับเรื่องราวความรักในทุกช่วงวัย ซึ่งอาจจะยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ที่ชื่นชมผลงานประพันธ์เนื้อร้องสามารถจินตนาการภาพตามได้

องค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ผู้ที่ชื่นชมผลงานประพันธ์เนื้อร้องสามารถจินตนาการภาพตามได้นั้น ผู้ประพันธ์เนื้อร้องจำเป็นต้องมีการพรรณนาเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่มีรายละเอียด เพื่อให้ผู้ชมผลงานจินตนาการภาพตามได้ เช่น “ฉันมาพบเธอที่สวนสาธารณะ ช่วงเวลา 16.30 น. มีลมอ่อน ๆ พัดมา ผมพลั่วไสว ทำให้เธอดูสวยกว่าทุกครั้ง รอบ ๆ ตัวเราถูกห้อมล้อมไปด้วยกลิ่นดอกไม้” ซึ่งสารเหล่านี้จะทำให้ผู้ที่ชมผลงานเกิดการจินตนาการรูป รส กลิ่น และเสียง รวมถึงประสบการณ์ส่วนตัวของผู้ที่ชื่นชมผลงานตามที่เคยได้ประสบพบเจอ



ภาพที่ 1 เพลงไอ้กล้วย
(ที่มา: Suthep band, 2563)

ตัวอย่างการเน้นการใช้ภาษาเล่าเรื่องมากกว่าการเล่าเรื่องด้วยเสียงดนตรี เช่น เพลง “ไอ้กล้วย – คณะสุเทพการบันเทิง” เพลงไอ้กล้วยเป็นผลงานเพลงที่ถูกประพันธ์ขึ้นเพื่อนำไปใช้แสดงประกอบงานครบรอบ 25 ปี หนังสือ “พันธุ์หมาบ้า” ของ ชชาติ กอบจิตติ ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดยบทเพลงได้เล่าเรื่องราวชีวิตวัยรุ่นที่พวกเขาเคยใช้เวลาด้วยกัน ตัวเพลงมีการใช้ดนตรีป๊อป (Pop) ผสานเข้ากับผลงาน

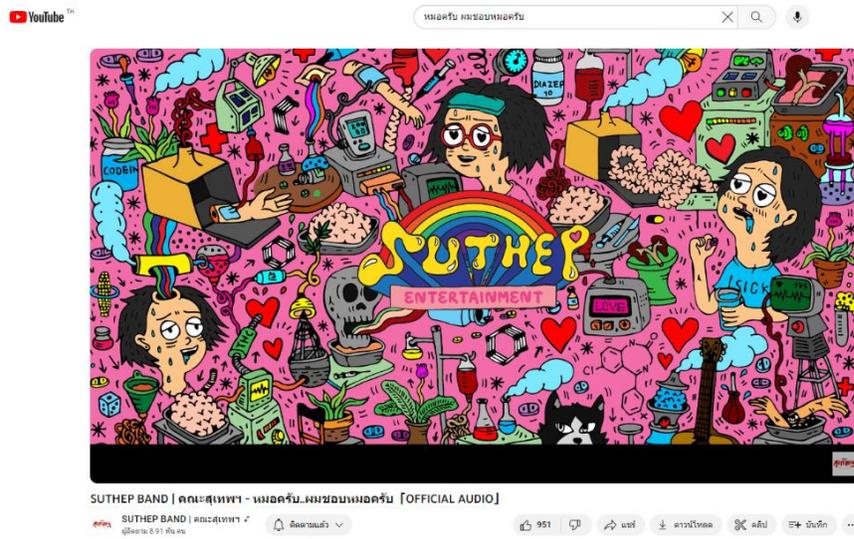
เนื้อร้องเพลงไอ้กล้วย ประกอบด้วย

ท่อน Verse1 “คิดถึงวันนั้น วันที่เราอยู่ด้วยกัน ผ่านไปวัน ๆ ใช่ว่าไม่ทุกข์ แต่สุขล้นเกิน จะเครียดทำไม ก็ใช้ชีวิตไปเพลิน ๆ ทุกก้าวที่เดิน ขอเพียงมีเพื่อนอยู่ข้างกาย” จะเล่าถึงวันเวลาเก่า ๆ ที่เคยใช้เวลากับเพื่อน ๆ ไม่มีเรื่องที่ต้องเครียด กังวล ใช้ชีวิตไปเรื่อยเปื่อย ตามประสาวัยรุ่น

ท่อน Verse2 “ก็มีหลายครั้ง ที่ผู้ปกครองไม่เข้าใจ ทำดีทำได้ แต่ยังไม่ถึงเวลา บ้างก็นิยาม ว่าพวกเราเป็น เช่นหมา หมาธรรมดาไม่ได้ต้องบ้าถึงจะพอ” เล่าถึงบ่อยครั้งที่ผู้ใหญ่ ผู้ปกครองไม่เข้าใจ อาจจะเป็นในเรื่องของความคิด พฤติกรรมของวัยรุ่น ที่พอถึงวัยต่อต้านก็มักจะมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว มีความคิดเป็นของตัวเอง เลือกเพื่อนฝูงมากกว่าครอบครัว มีโอกาสที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง แต่ก็เลือกที่จะไม่ทำ จึงถูกผู้ใหญ่มองว่าเป็น “หมาบ้า”

ท่อน Chorus “แสนยินดีวันนี้ที่เราได้เจอ ไอ้เพื่อนเกลอ มึงกินอะไรมาหรือยัง ข้าวกินแล้ว แต่ว่าเหล่านะ ยังเอววมมาตั้งแล้วเริ่มกันเลยจะตีใหม่” จะพูดถึงช่วงเวลาที่ได้เจอเพื่อนเหล่านั้นเติบโตขึ้น แล้วได้กลับมาพบกันอีกครั้ง ในวัยผู้ใหญ่ เป็นการถามสารทุกข์สุกดิบ จากนั้นตัวละครในเพลงก็ตั้งวงดื่มสุรา

จากตัวอย่างท่อน Verse1, Verse2 และท่อน Chorus ของเพลง “ไอ้กล้วย - คณะสุเทพการบันเทิง” จะเห็นได้ว่า การใช้ภาษาในงานประพันธ์เนื้อร้องในเพลงเป็นภาษาที่เป็นแบบไม่เป็นทางการ การพูดถึงความรู้สึกในแต่ละช่วงเวลา ไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาวัยรุ่นที่อ่อนประสบการณ์จนถึงวัยผู้ใหญ่ที่มีเรื่องที่ต้องรับผิดชอบมากมาย ความรู้สึกปีติยินดีที่ได้พบปะเพื่อน ๆ ในอดีตอีกครั้ง การพูดถึงชุดความคิดของวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว จากวัยต่อต้านผู้ปกครอง และการเลือกเชื่อฟังเพื่อนฝูงมากกว่าครอบครัว



ภาพที่ 2 เพลงหมอครับ..ผมชอบหมอครับ
(ที่มา: Suthep band, 2561)

ตัวอย่างการเน้นการใช้ภาษาเล่าเรื่อง และผสมเข้ากับแนวดนตรีป๊อป-ร็อก (Pop-Rock) นั่นคือ เพลง “หมอครับ..ผมชอบหมอครับ - คณะสุเทพการบันเทิง” เพลงหมอครับ..ผมชอบหมอครับ เกิดจากบทสนทนาในวงสังสรรค์กับเพื่อน ๆ พี่ ๆ ของนายสุพิชา ที่มีทั้งนักเขียน นักดนตรี ศิลปินเขียนภาพ และแพทย์ผู้หญิง ซึ่งพูดคุยถึงเรื่องคู่รักของหมอผู้หญิงว่า “ใครกันจะสามารถเป็นแฟนกับหมอได้ นอกจากหมอด้วยกันเองหรือไม่ก็ทหาร นักบิน ที่ดูจะสมฐานะกัน” จากนั้นรุ่นพี่ได้เกริ่นขึ้นมาว่า อาชีพศิลปินอย่างพวกเรา เขาคงไม่เอา เพราะไม่มีอะไรจะให้ ถ้าจะจีบหมอก็คงต้องยกให้ทั้งร่างกาย เป็นอาจารย์ใหญ่ ประกอบกับช่วงนั้น นายสุพิชา และสมาชิกครอบครัวได้ไปทำเรื่องขอบริจาคร่างกายที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์พอดี จึงมีความคิดในการเขียนเพลงจีบหมอ

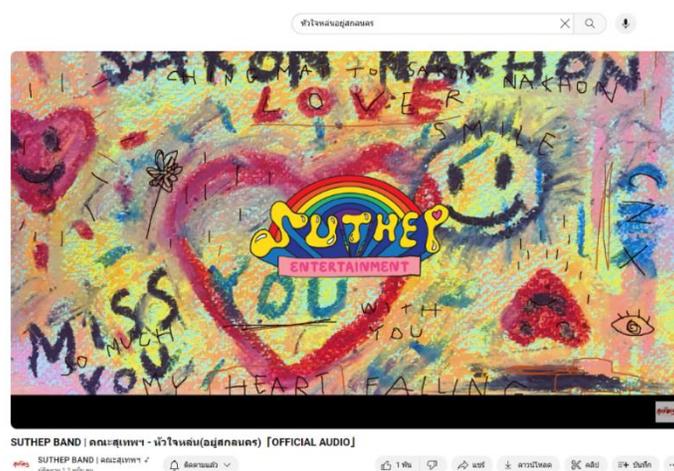
เนื้อร้องเพลง หมอครับ..ผมชอบหมอครับ ประกอบด้วย

ท่อน Verse1 “จะรักกับใครก็ดันไม่รัก ไปตกหลุมรักนักศึกษาแพทย์ เธอเจอกับฉัน วันฟ้าไร้แดด หน้าลิปต์ชั้นแปดศูนย์โรคหัวใจ” พูดถึงเหตุการณ์ในเพลงที่บนโลกนี้ก็มีผู้หญิงมากมายหลายอาชีพ แต่กลับตกหลุมรักนักศึกษาแพทย์ เป็นเหตุการณ์ที่ตัวละครเอกได้พบกับหมอ ในวันที่อากาศสดใส ตรงหน้าลิปต์ชั้นแปดที่ศูนย์โรคหัวใจ

ท่อน Verse2 “ก็เห็นใครๆ ก็ชอบแต่หมอ หลายคนก็รอมอบหัวใจให้ ไม่มีอะไรอย่างเขา เพราะเรามันแค่คนไข้ มีเพียงความในใจอยากบอกให้รู้” พูดถึงค่านิยมของสังคมที่มักจะมองอาชีพหมอ พยาบาลเป็นอาชีพที่คู่ควรแก่การลงหลักปักฐาน เพราะจะทำให้ชีวิตสบายและสามารถยกฐานะทางสังคมให้กับครอบครัวได้ ท่อน Verse2 พูดถึงฝั่งตัวละครเอกที่ไม่มีอะไรไปจีบหมอ เพราะตัวเองเป็นแค่คนไข้ และมีความในใจที่ต้องการจะบอกหมอ

ท่อน Chorus “ผมมาสมัครเป็นอาจารย์ใหญ่ ไขมีแค่ใจอย่างใคร ๆ เขา ทั้งดับทั้งโตใส่ปอด หน้าแข็ง หัวเข่า ร่างกายของเราให้เธอหมดเลย” พูดถึงวิธีการจีบหมอ โดยการขอสมัครเป็นอาจารย์ใหญ่ และเปรียบเปรยว่าในการจีบหมอ ถึงตัวละครเอกจะไม่มีอะไรไปมอบให้ จึงขอมอบร่างกายให้แทน ซึ่งไม่ได้มอบให้แค่หัวใจ แต่รวมถึงทั้งร่างกาย

จากตัวอย่างท่อน Verse1, Verse2 และท่อน Chorus ของเพลง “หมอครับ..ผมชอบหมอครับ – คณะสุเทพการบันเทิง” จะเห็นได้ว่า ตัวเพลงพูดถึงความรู้สึกประทับใจของตัวละครเอกที่มีต่อนักศึกษาแพทย์ บรรยากาศโดยรวมทั้งวันที่ท้องฟ้าท้องฟ้าสดใสไร้แดด หน้าลิปต์ชั้นแปดของศูนย์โรคหัวใจ ค่านิยมของสังคมที่ให้คุณค่าของอาชีพแพทย์ พยาบาล เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในผลงานเพลงที่ตัวละครเอกต้องการจะจีบนักศึกษาแพทย์ โดยการมอบทั้งร่างกายและหัวใจจึงเป็นการเปรียบเปรย



ภาพที่ 3 เพลงหัวใจหล่น (อยู่สกลนคร)

(ที่มา: Suthep band, 2561)

เพลง หัวใจหล่น (อยู่สกลนคร) เป็นผลงานเพลงที่เกิดจากเรื่องส่วนตัว โดยช่วงนั้น นายสุพิชา ได้มีโอกาสไปเที่ยวหาเพื่อน ๆ (วงอภิรมย์) ที่จังหวัดสกลนครอยู่บ่อยครั้ง แล้วได้รู้จักกับเพื่อนผู้หญิงคนหนึ่งที่บ้าน “วันสบาย” ซึ่งเป็นร้านของ นายสุพิชา จึงต้องการเขียนเพลงในรูปแบบลูกทุ่งที่พรรณนาถึงสถานที่ในจังหวัดหรือเมืองนั้น ๆ มีการใช้รูปแบบของเพลงลูกทุ่ง เช่น การนำชื่อเพลงมาใช้เขียนในประโยคแรกของเพลง ซึ่งในการประพันธ์เพลงลูกทุ่งในสมัยก่อนนักประพันธ์มักจะฝากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของสถานที่นั้นดูแลผู้หญิงที่ตัวเองชื่นชอบ ในผลงานเพลงจะมีการใช้ดนตรีแคนอีสานประกอบการบรรเลง เพื่อเพิ่มความแปลกใหม่และความน่าสนใจในผลงานเพลง

เนื้อเพลง หัวใจหล่น (อยู่สกลนคร) ประกอบด้วย

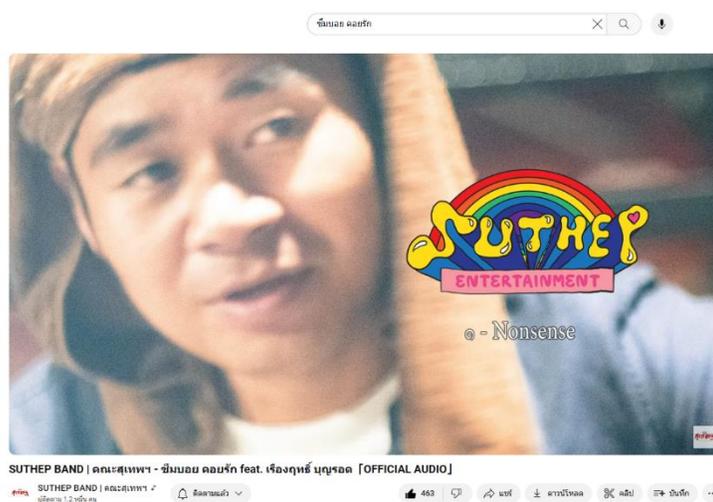
ท่อน Verse1 “หัวใจฉันหล่นอยู่สกลนคร ฝ่าห้วงอารมณ์ถึงคนเพิ่งเคยรู้จัก ค่อนข้างแน่ใจ ว่ายังไม่ใช้ความรักแต่ตอนนี้อยากรู้จัก อยากรสมักร อยากรัก อยากราย” โดยจะเล่าเปิดด้วยชื่อเพลงซึ่งเป็นรูปแบบของเพลงลูกทุ่ง พูดถึงความรู้สึกคิดถึงหญิงสาวที่ตัวเองได้พบเจอที่จังหวัดสกลนครแม้ความสัมพันธ์ในตอนนั้นจะเป็นแค่คนรู้จัก แต่แน่นอนว่าชายหนุ่มในเพลงก็อยากจะรู้จักหญิงสาวให้มากกว่าเดิม

ท่อน Verse2 “เริ่มต้นเมื่อไหร่ก็ไม่รู้ตัว หน้ามิดตามัว สัมหัวใจเอาไว้ตอนกลับ มาถึงเชียงใหม่ เฮ้ย!! ทำไมลืมได้ละครับ มีแต่ตัวที่เดินทางกลับ หัวใจลาลับอยู่กลับเธอแล้ว” จะพูดถึงความรู้สึกของตัวเอง เป็นความหวั่นไหวในใจค่อย ๆ ก่อตัวขึ้น หลังกลับมาจากจังหวัดสกลนคร ที่ตัวเองเพิ่งมารู้ว่าเราชอบเขามาก ๆ จนหน้ามิดตามัวถึงแม้จะอยู่จังหวัดเชียงใหม่ แต่หัวใจของตัวเองกลับอยู่ที่หญิงสาวที่ตนชื่นชอบ

ท่อน Chorus “ฝากสายลมพาจากชานชาลา เหนือฟ้าอ่างแก้ว คิดถึงอีกแล้ว คิดถึงอีกแล้ว ได้ยินบ้างไหม คิดถึงหนองหน่า คิดถึงคืนนั้น ที่วันสบาย คำคืนที่ใจหล่นหาย เรียกหาเท่าไร ไม่ยอมกลับมา” จะเล่าเกี่ยวกับความหวงหาอารมณ์ถึงหญิงสาวที่จังหวัดสกลนคร การฝากสายลมให้ช่วยพัดความคิดถึงช่วยส่งไปถึงหญิงสาว และได้เล่าถึงสถานที่จริงที่พวกเขาได้เคยใช้เวลาร่วมกัน เช่น หนองหน่า ร้านวันสบาย ตั้งแต่เจอกับหญิงสาวคนนั้น หัวใจก็ไม่ยอมกลับมาอีกเลย

ท่อน Verse3 “หัวใจฉันหล่นอยู่สกลนคร ไม่หลับไม่นอน ล่องลอยเลอะเลือน ร้อนรุ่ม ฝ่าอธิษฐานบนบานพระธาตุเชิงชุม หนุ่มเชียงใหม่ หัวใจตกหลุมฝากเธอคอยคุดดูแลใจฉัน” ท่อน Verse3 จะขึ้นต้นด้วยชื่อเพลง และเล่าว่าในเมื่อหัวใจไม่ยอมกลับมา จึงขอฝากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่พระธาตุเชิงชุม จังหวัดสกลนคร ให้ช่วยดูแลหญิงสาว ซึ่งมีลักษณะคล้าย ๆ รูปแบบของเพลงลูกทุ่งสมัยก่อน เพื่อให้เธอช่วยดูแลใจฉันอีกที

จากตัวอย่างท่อน Verse1, Verse2, Chorus และท่อน Verse3 ของเพลง “หัวใจหล่น (อยู่สกจนคร) - คณะสุเทพการบันเทิง” จะเห็นได้ว่า บทเพลงได้พูดถึงความรู้สึกของชายหนุ่มที่ได้ตกหลุมรักหญิงสาวที่จังหวัดสกจนคร ความรู้สึกที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นในใจ แต่ด้วยระยะทางไกล ทำให้ต้องแยกจากกันในที่สุด ชายหนุ่มจึงฝากสายลมให้ช่วยพัดความคิดถึงช่วยส่งไปถึงหญิงสาว และฝากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่พระธาตุเชิงชุม จังหวัดสกจนครให้ช่วยดูแลหญิงสาว โดยเนื้อเพลงมีการใช้ภาษาที่เป็นกึ่งทางการ ทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ง่าย การใช้ภาษาในงานวรรณกรรม ภาษาที่ใช้ในเพลงลูกกรุง ลูกทุ่ง เช่น ห่วงอวารณ์ หน้ามิดตามิ้ว ลาลับ ร้อนรุ่ม การพูดถึงสถานที่ต่าง ๆ ในชีวิตจริงของศิลปิน เช่น จังหวัดสกจนคร จังหวัดเชียงใหม่ อ่างแก้ว ทะเลสาบหนองหาร ร้านวันสบาย ชานชาลา พระธาตุเชิงชุม การใช้คำอุทาน “เฮ้ย” มีการวางโครงกลอนแปดผสมเข้ากับโครงสร้างเพลงป๊อป และการใช้สัมผัสสระ



ภาพที่ 4 เพลงซิมบอย คอยรัก feat. เรืองฤทธิ์ บุญรอด
(ที่มา: Suthep band, 2563)

เพลงซิมบอย คอยรัก เป็นผลงานเพลงที่ถูกได้มอบหมายจากเพื่อนรุ่นพี่ที่เคารพกัน ซึ่งเป็นเจ้าของร้านซ่อมมือถือที่นายสุพิชานำมือถือไปซ่อมแต่ยังไม่ได้จ่ายค่าซ่อม โดยต้องการให้นายสุพิชาแต่งเพลงมาแลกกัน เพื่อนจะนำไปใช้ในเพจเฟซบุ๊ก (Facebook) “ซิมบอย” โดยมีการกำหนดโจทย์ รวมทั้งเรื่องราวคร่าว ๆ มาให้ ซึ่งเพลง “ซิมบอย คอยรัก” เป็นเพลงที่มีจังหวะสนุกสนาน

เนื้อเพลง ซิมบอย คอยรัก ประกอบด้วย

ท่อน Verse1 “ซับ ซับปีเอ้มไปหา อยาก อยากจะเพียงจ้องตา ความในใจที่บอกให้รู้ยังยืนยันอยู่ทุกเวลา ตลอดมาและตลอดไปฉันมีแต่เธอ” เล่าเหตุการณ์ของชายหนุ่มที่ขับรถ BMW ไปหาหญิงสาวที่ตนชื่นชอบ เพียงเพื่ออยากจะได้หน้าและมีความในใจที่มุ่งมั่นต้องการจะบอกว่า “ไม่ว่าจะวันไหนเวลาไหน ฉันจะมีเพียงเธอ”

ท่อน Verse2 “จิบ จิบเธอมานานหลายปี แต่แต่ไม่มองกันสักที อยากจะรู้ต้องทำอะไร เธอจะมีใจให้ฉันคนนี้ ใครมีคำแนะนำดี ๆ วานบอกฉันมา” พูดถึงชายหนุ่มในเพลงที่ต้องการจีบหญิงสาว เพราะตนก็ได้ทำการจีบอยู่หลายปีแต่หญิงสาวก็ไม่เคยหันมามองเลย ชายหนุ่มจึงต้องการคำแนะนำจากใครสักคน

ท่อน Pre-Chorus “จะพาไปกินเนื้อย่างที่กรุงโซล จะพาไปเดินบนหิมะที่มอสโก ไปซื้อกระเป๋าที่ปารีส ไปว่ายน้ำเล่นที่ฮวงโห ไปสิงคโปร์ อะปู้ดดด!! ได้แต่มนไปเองคนเดียว” พูดถึงภาพในหัวของชายหนุ่ม เป็นเหตุการณ์ที่พาหญิงสาวไปรับประทานเนื้อย่างที่กรุงโซล (เกาหลี) เดินหิมะที่กรุงมอสโก (รัสเซีย) ซื้อกระเป๋าที่กรุงปารีส (ฝรั่งเศส) ว่ายน้ำเล่นที่แม่น้ำฮวงโห (จีน) ไปเที่ยวประเทศสิงคโปร์ แล้วจึงสะดุ้งได้สติจากการฝันกลางวันของชายหนุ่ม

ท่อน Chorus “แค่ผู้ชายซิมบอย ที่ยังคอยเพียงเธอ ไม่เคยคิด ไม่เคยเพื่อจะเปลี่ยนใจให้ใคร แค่ผู้ชายซิมบอย ที่ใจน้อยเกินไป อยากให้รักและเห็นใจ ผู้ชายซิมบอยที่คอยรักเธอ” พูดถึงชายหนุ่มที่เป็นผู้ชายซิม ๆ รักเดียวใจเดียว เมื่อชอบใครแล้วก็จะไม่เปลี่ยนใจ รอคอยให้หญิงสาวหันมาสนใจ ต้องการให้หญิงสาวเห็นใจในความพยายามของชายหนุ่มและมอบความรักคืนมา

ท่อน Bridge “รักอิมคริมของซิมบอย ได้แต่คอย แต่คอยแต่เธอ หมองมัวหม่น นั่งมองเหม่อ หวังเพียงเธอ จะมาสนใจ รักอิมคริมของซิมบอย เพื่อนก็คอย ก็คอยปลอบใจ ให้เขาเตือนสักเท่าไร อะปู้ด อย่างไรก็ตามก็ยังรักเธอ” เล่าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของชายหนุ่มและหญิงสาว เป็นความสัมพันธ์ที่ชายหนุ่มเป็นฝ่ายที่รอหญิงสาวหันมาสนใจ ถึงแม้ว่าเพื่อนๆ จะคอยช่วยเตือน ปลอบใจอย่างไร ก็ไม่เชื่อฟัง ชายหนุ่มก็ยังจะรอแต่หญิงสาวอยู่เรื่อยไป

จากตัวอย่างท่อน Verse1, Verse2, Pre-Chorus, Chorus และท่อน Bridge ของเพลง “ซิมบอย คอยรัก - คณะสุเทพการบันเทิง” จะเห็นได้ว่า บทเพลงได้พูดถึงเหตุการณ์ของชายหนุ่มที่ได้ขับรถ BMW ไปหาหญิงสาวที่ตนชื่นชอบ เพื่อที่จะบอกความในใจ แต่ต่อให้บอกความรู้สึกไปสักกี่ครั้ง พยายามมากเท่าไร หญิงสาวก็ไม่หันมามองเลย ชายหนุ่มจึงต้องการคำแนะนำจากใครสักคน ชายหนุ่มได้เพ้อถึงเหตุการณ์ที่พาหญิงสาวไปรับประทานอาหาร เดินเที่ยวซื้อของ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันที่ต่างประเทศ แล้วจึงสะดุ้งได้สติจากการฝันกลางวันของชายหนุ่ม หลังจากตื่นขึ้น ชายหนุ่มก็ได้ตัดพ้อถึงตนเองที่เป็นผู้ชายซิม ๆ รักเดียวใจเดียว เมื่อชอบใครแล้วก็จะไม่เปลี่ยนใจ ต้องการให้หญิงสาวเห็นใจในความพยายามของชายหนุ่มและมอบความรักคืนมา

เพลงซิมบอย คอยรัก มีการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการ เป็นภาษาที่ใช้พูดในชีวิตประจำวัน การพูดถึงสถานที่ต่าง ๆ เช่น กรุงโซล กรุงมอสโก กรุงปารีส แม่น้ำฮวงโห ประเทศสิงคโปร์ การใช้คำพิเศษ “อะปู้ด” และการพูดถึงความรู้สึกของชายหนุ่มที่มีต่อหญิงสาวในผลงานเพลง เช่น “ความ ในใจที่อยากให้รู้” “อยากจะทำอะไร เธอจะมีใจให้ฉันคนนี้” “ไม่เคยคิด ไม่เคยเพื่อจะเปลี่ยนใจ ให้ใคร” เป็นต้น เป็นเพลงที่ไม่ได้มีการวางโคลงแปดท่อน แต่จะเป็นการใช้คำคล้องจองแทน และมีการวางโคลงกลอนแปดผสมเข้ากับบทเพลงเฉพาะท่อน Chorus และท่อน Bridge มีการใช้สัมผัสสระ และสัมผัสอักษร



ภาพที่ 5 เพลงขึ้นดอย
(ที่มา: Suthep band, 2561)

เพลงขึ้นดอย มีที่มาจากความบังเอิญ เพราะช่วงหนึ่งนายสุพิชา เริ่มชื่นชอบในการเดินป่าเขา รวมทั้งช่วงเวลานั้นจังหวัดเชียงใหม่มีการสร้างห้างสรรพสินค้าใหญ่หลายแห่ง จึงเกิดเป็นแนวคิดในการประพันธ์เพลงขึ้นดอย โดยช่วงนั้นนายสุพิชาได้กลับไปฟังเพลงไทยเดิม จึงนำเอาแนวทำนอง “ลาวล่องน่าน” มาใช้ในเพลง และมีการใช้ส่วนของดนตรีที่สนุกสนานและเพลิดเพลิน นอกจากนั้นเพลงยังมีการนำเอาภาษาไทยตอนเหนือ (ภาษาเมือง) มาผสมเข้ากับผสมงานเพลง มีการพูดถึงสภาพสังคมเมืองเชียงใหม่ และสถานที่ต่าง ๆ เช่น ดอยสุเทพ ห้างเซ็นทรัลเฟสติวัลเชียงใหม่

เนื้อเพลงขึ้นดอย ประกอบด้วย

ท่อน Verse1 “น้องสาวคนดี นี่พวกเธอจะไปที่ไหน เดินทางมาแสนไกล ถึงเมืองเชียงใหม่แล้วเหนื่อยไหมจ๊ะ จะไปที่ไหน พี่ชายไปส่งไหมคะ อยากดูหนัง เดินห้างไหมละ เดี่ยวพี่จะพาเธอไปเอง” จะเริ่มเล่าถึงเหตุการณ์ที่ตัวเองในเพลงกำลังคุยกับหญิงสาวมีใจความว่า “เดินทางมาถึงเชียงใหม่เหนื่อยหรือเปล่า” “จะเดินทางไปต่าง ๆ ให้พี่ไปส่งไหม ไม่ว่าจะป็นดูหนังหรือเดินห้าง พี่ก็จะพาไปเอง”

ท่อน Verse2 “เดินเล่นนิมมาน แล้วค่อยเลยไปเมญา อยากบอกเจ้าขวัญตา พรอมเมนาด้าก็นำไปหรือเซ็นทรัลเฟส นั่นก็ ไม่ใกล้ ไม่ไกล กาดสวนแก้วนั่นไง คู่เมืองเชียงใหม่เนิ่นนาน” เป็นการพูดแนะนำสถานที่ในตัวเมืองที่เป็นที่นิยมและมีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงใหม่ เช่น ถนนนิมมานเหมินทร์ ห้างเมญา ห้างพรอมเมนาด้า ห้างเซ็นทรัลเฟสติวัลเชียงใหม่ ห้างเซ็นทรัลกาดสวนแก้ว เป็นต้น

ท่อน Pre-Chorus “ไปว่าจะใด เป็นกะหนึ่เมืองใหญ่มา แล้วคิงจะปา เป็นแอ้วห้ำหาบ้อคิงหยัง ของดี ๆ มีปะเลอะ ฮ่าฮู้หือฟัง ไค้อยากม่วนกัน ถึงเมืองเจียงใหม่ต้องขึ้นดอย” เป็นเสียงของอีกตัวละครหนึ่งพูดแทรกขึ้นเป็นภาษาไทยตอนเหนือ (ภาษาเมือง) มีใจความว่า “ไม่ว่าอย่างไร เขาก็ออกจากชุมชนเมืองมา แล้วนายจะพาหญิงสาวไปเที่ยวห้ำอีกทำไม ของดี ๆ สถานที่น่าสนใจยังมีอีกตั้งมากมายถ้าจะให้แนะนำ ถ้าอยากสนุกสนานพอใจจริง ๆ มาถึงจังหวัดเชียงใหม่ต้องเที่ยวดอย ชมธรรมชาติสิ”

ท่อน Chorus “หั่งดอยสุเทพ ดอยแม่กำปอง ดอยผ้าห่มปกขึ้นไปดูฟ้าดูนก ชมอาทิตย์ตกคลอเคลียเมฆขาว ดอยอินทนนท์ ดอยม่อนจอง ดอยหลวงเชียงดาว ผิงไฟขับไล่ความหนาว กางเต็นท์ดูดาว กันม่วนใจ” เป็นการพูดถึงสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่ และกิจกรรมที่ผู้คนที่มาท่องเที่ยวมักนิยมทำกัน เช่น การขึ้นไปชมทิวทัศน์ ท้องฟ้า ดูสัตว์ต่าง ๆ ตามธรรมชาติ ชมพระอาทิตย์ตกบนดอย สัมผัสก้อนเมฆบนดอยสูง และพูดถึงสถานที่ตามธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่ที่ผู้คนนิยมไปท่องเที่ยวกัน เช่น ดอยสุเทพ ดอยแม่กำปอง ดอยผ้าห่มปก ดอยอินทนนท์ ดอยม่อนจอง และดอยหลวงเชียงดาว เป็นต้น

ท่อน Verse3 “น้องสาวคนดีนี้พวกเธอจะมาอีกไหม ฝากเธอบอกเพื่อนไป ถ้ามาเชียงใหม่ให้รีบนะจ๊ะ เพราะว่าตึกสูง สร้างกันไม่เคยลดละ มาเถอะนะ อย่าเข้าไป เดี่ยวเมืองเชียงใหม่จะไม่เห็นดอย” เล่าถึงเหตุการณ์หลังจากที่ตัวเอก พาหญิงสาวไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ ของจังหวัดเชียงใหม่และกำลังบอกลากัน มีใจความว่า “พวกเธอจะกลับที่จังหวัดเชียงใหม่อีกไหม หากต้องการจะกลับมาเที่ยวอีกครั้ง ฝากไปบอกเพื่อน ๆ ของพวกเธอด้วยว่า หากต้องการจะมาจังหวัดเชียงใหม่ ก็ให้รีบมา เพราะเมืองเชียงใหม่มีการก่อสร้างตึกรามบ้านช่องตลอดเวลา ถ้าหากว่าพวกเธอมาเข้าไป พอถึงเมืองเชียงใหม่จะไม่มีโอกาสได้เห็นดอย ภูเขา เพราะถูกสิ่งก่อสร้างเหล่านั้นบดบังเป็นที่เรียบร้อยแล้ว”

จากตัวอย่างท่อน Verse1, Verse2, Pre-Chorus, Chorus และท่อน Verse3 ของเพลง “ขึ้นดอย - คณะสุเทพการบันเทิง” จะเห็นได้ว่า เพลงได้พูดถึงเหตุการณ์และสถานการณ์ในสังคมเมือง ความเป็นไปในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการสร้างตึกรามบ้านช่องตลอดเวลา การพูดถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น ดอยสุเทพ ดอยแม่กำปอง ดอยผ้าห่มปก ดอยอินทนนท์ ดอยม่อนจอง ดอยหลวงเชียงดาว ถนนนิมมานเหมินท์ ห้างเมญา ห้างพรอมเมนาด้า ห้างเซ็นทรัลเฟสติวัลเชียงใหม่ ห้างเซ็นทรัลลาดสวนแก้ว เป็นต้น

เพลงขึ้นดอย มีรูปแบบการใช้ภาษาที่เป็นแบบกึ่งทางการ มีการใช้ภาษาไทยตอนเหนือ (ภาษาเมือง) ผสมเข้ากับบทเพลง พูดถึงสถานที่ต่าง ๆ เช่น ถนนนิมมานเหมินท์ ห้างเมญา เป็นต้น พูดถึงสภาพสังคมในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการใช้คำซ้ำค่อนข้างน้อย และมีการใช้โคลงกลอนแปดเขียนผสมเข้ากับบทเพลงที่ใช้ โครงสร้างเพลงป๊อป

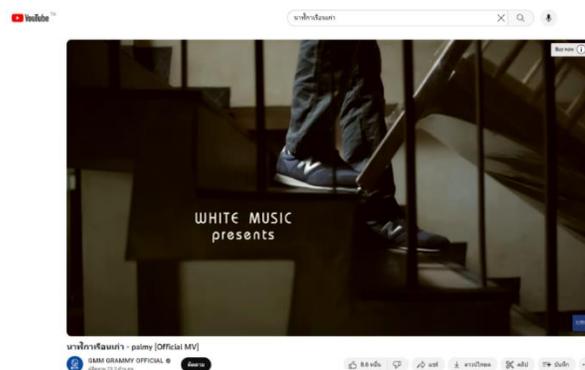
จากการวิเคราะห์บทเพลงทั้ง 5 เพลงของคณะสุเทพการบันเทิง ได้แก่ เพลงหอมครับ.. ผมชอบหอมครับ เพลงไอ้กล้วย เพลงหัวใจหล่น (อยู่สกนคร) เพลง ซิมบอย คอยรัก และเพลงขึ้นดอย จะเห็นได้ว่า การใช้ภาษาในการประพันธ์เนื้อร้อง มีทั้งภาษาที่เป็นกึ่งทางการและไม่เป็นทางการ ทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสนุกสนานไปกับบทเพลง มีการใช้คำศัพท์เฉพาะในเหตุการณ์ในเพลง เช่น Ct-Scan EKG หนองหาร สกนคร นิมนานเหมินทร์ ห้างเมอู่า กรุงปารีส เป็นต้น ทำให้ผู้ฟังที่มีประสบการณ์ร่วมได้สัมผัสกับเพลงที่มีเนื้อหาเฉพาะกลุ่มมากขึ้น ทั้งนี้ผู้ฟังที่ไม่ได้มีประสบการณ์ร่วมกับเพลงก็สามารถฟังเพลงอย่างเพลิดเพลินได้ โดยสามารถเข้าถึงเนื้อหาของเพลงจากคณะสุเทพการบันเทิงได้อีกด้วย

เนื้อร้องและประสบการณ์ร่วมของผู้ฟังจะเป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้ที่ชื่นชมผลงานกับผลงานของผู้ประพันธ์เนื้อร้อง จากประสบการณ์ร่วมและเสียงดนตรีจะทำให้ผู้ที่ชมผลงานเกิดอารมณ์และความรู้สึก ทั้งความแปลกใหม่ ความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน ความเศร้า และซึ่งไปกับผลงานเพลง

เสียงดนตรีและการใช้ภาษาในงานประพันธ์เนื้อร้อง

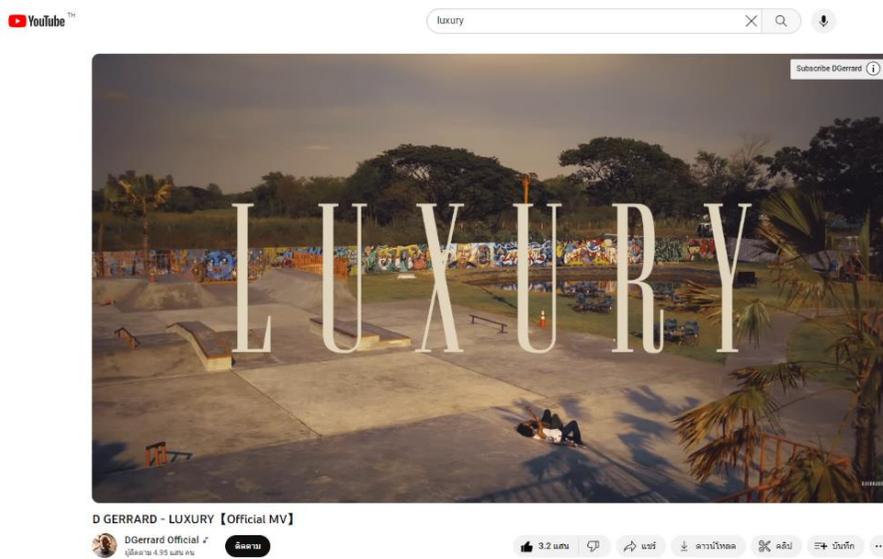
เสียงดนตรีเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการที่จะทำให้ผลงานเพลงมีความสมบูรณ์ ทำให้ผู้ฟังเข้าถึงอารมณ์และจินตนาการภาพได้ง่ายขึ้น เช่น เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่หอมหวาน ดนตรีจึงควรมีความสดใสและฟังสบาย ส่วนเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความผิดหวังจากความรัก ดนตรีควรมีความหมองหม่น มีจังหวะที่เชื่องช้า เพื่อให้ผู้ฟังนั้นรู้สึก และรับรู้ถึงสารที่ผู้ประพันธ์เพลงต้องการจะนำเสนอ

ตัวอย่างผลงานเพลงที่มีเสียงดนตรีช่วยให้ผลงานเพลงสมบูรณ์มากขึ้น คือ เพลง “นาฬิกาเรือนเก่า – Palmy” ในผลงานเพลงจะเล่าถึงเรื่องราวความรักของครอบครัวเล็ก ๆ ที่กำลังจะให้กำเนิดสมาชิกใหม่ แต่ต้องพบกับความสูญเสียก่อนเวลา ซึ่งตัวละครสามียังยอมรับกับความสูญเสียครั้งใหญ่ครั้งนี้ไม่ได้จึงเก็บศพของภรรยาเอาไว้และยังคงใช้ชีวิตอยู่ในบ้านโดยมีเธอคอยนั่ง คอยนอนอยู่ข้าง ๆ ตลอด ทุกอิริยาบถในชีวิตประจำวันยังอยู่ด้วยกันเหมือนเดิม ยังคงยึดติดกับภาพเดิม ๆ วันเวลาเก่า ๆ ที่เคยมีความสุข จะเป็นเรื่องราวความรักที่ซาบซึ้งปนหลอน (เพลงนาฬิกาเรือนเก่า, 2555)



ภาพที่ 6 เพลงนาฬิกาเรือนเก่า
(ที่มา: GMM grammy official, 2555)

ผลงานเพลง “นาฬิกาเรือนเก่า-Palmy” มีจังหวะที่เชื่องช้า ฟังเพลิน ๆ การร้องที่เน้นการลากเสียง ให้ความรู้สึกเหงา อ้างว้าง เดี่ยวดาย บรรยากาศที่มีดหม่น และความอัดอั้นที่ไม่ได้ถูกปล่อยออกมา ผสมเข้ากับเนื้อร้องที่บรรยายถึงความสูญเสียในความรัก ทำให้ผู้ฟังรู้สึกดำดิ่งไปกับเสียงดนตรีและเนื้อร้องที่สื่อถึงความเจ็บปวด และรอการกลับมาของคนรักของตน



ภาพที่ 7 D GERRARD - LUXURY
(ที่มา: D GERRARD, 2565)

อีกหนึ่งตัวอย่างที่เสียงดนตรีเป็นส่วนสำคัญทำให้ผลงานเพลงมีความสมบูรณ์มากขึ้น คือ เพลง “Luxury D GERRARD” เป็นเพลงที่มีเนื้อหาพูดถึงความรักที่อบอุ่น การอยู่กินใช้ชีวิตไปพร้อมกับคนที่เรารัก พูดถึงความรักที่ไม่จำเป็นต้องมีวัตถุเลอค่าอย่างเครื่องประดับเพชรพลอย ทองคำ รถหรูหรือของขวัญที่มีราคาสูง เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความรัก ความรักนั้นอยู่ที่ตัวบุคคล การที่ได้กินอยู่หรือใช้ชีวิตกับคนที่เรารักเป็นสิ่งที่มีความหมายมากกว่าของราคาแพงใด ๆ ทั้งสิ้น

เพลง “Luxury-D GERRARD” ดนตรีให้ความรู้สึกอบอุ่น มีความไพเราะ ฟังสบาย มีจังหวะสนุกสนาน การร้องที่มีการหลบเสียง การใช้คำคล้องจอง สัมผัสพยัญชนะและสระ ทำให้ผู้ฟังได้รับความรู้สึกเพลิดเพลิน บรรยากาศที่คลั่งไปด้วยความรู้สึกดี ๆ สัมผัสได้ถึงความอบอุ่นจากเรื่องราวความรักในผลงานเพลง เสียงดนตรีจึงมีส่วนช่วยให้ผู้ฟังเข้าถึงสารที่ผู้ประพันธ์เนื้อร้องได้นำเสนอได้ง่ายขึ้น

จากการวิเคราะห์ทั้ง 5 เพลงของคณะสุเทพการบันเทิง จะเห็นได้ว่าการใช้ภาษาในงานประพันธ์ เนื้อร้อง มีทั้งภาษาที่เป็นกึ่งทางการและไม่เป็นทางการ ทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าถึงได้ง่าย สนุกสนานไปกับผลงานเพลง มีการใช้คำศัพท์เฉพาะในเหตุการณ์ในเพลง มีการเล่นคำ การใช้คำซ้ำ คำวิเศษ เพื่อถ่ายทอดการจดจำเนื้อร้อง และทำให้ผลงานเพลงมีความหลากหลาย การใช้คำคล้องจอง สัมผัสพยัญชนะ สัมผัสสระ การใช้ภาษาที่หลากหลายทั้ง ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ รวมถึงภาษาไทยตอนเหนือ (ภาษาเมือง) ผสมเข้ากับส่วนของดนตรีที่เลือกใช้แนวดนตรี สมัยใหม่ มีประเภทดนตรีที่หลากหลาย เช่น ป๊อป ร็อค ฟังก์ ทำให้ผู้ฟังที่มีประสบการณ์ร่วมได้สัมผัสกับเพลง ที่มีเนื้อหาเฉพาะกลุ่มมากขึ้น ทั้งนี้ผู้ฟังที่ไม่ได้มีประสบการณ์ร่วมกับเพลงก็สามารถฟังเพลงอย่างเพลิดเพลินได้ ด้วยเนื้อหาที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและสัดส่วนของดนตรีที่มีความสนุกสนาน เช่น เพลง ขึ้นดอย ที่อาจจะทำให้ผู้ฟัง เกิดความสนใจรู้สึกอยากมาเที่ยวเชียงใหม่มากขึ้นหรือเพลงไอ้กล้วยที่อาจจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกหวลคิดถึงวันเวลาเก่า ๆ ที่ได้ใช้ร่วมกันกับเพื่อน ๆ พี่น้องในอดีตที่ในปัจจุบันต่างคนต่างก็ต้องแยกย้ายกันไปเติบโตในทางของตัวเอง

ทั้งนี้ เสียงดนตรีก็มีส่วนสำคัญทำให้เพลงมีความสมบูรณ์ ทำให้ผู้ฟังเข้าถึงเนื้อหาของเพลงได้ดีขึ้น เช่น เพลงนาฬิกาเรือนเก่า-Palmy ที่เป็นเพลงจังหวะช้าๆ ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเศร้า เหงา เค็งคว้างไปกับอารมณ์ของ เสียงดนตรี หรือเพลง Luxury-D GERRARD ที่มีจังหวะเร็วขึ้นจากเพลงก่อนหน้า ทำให้ผู้ฟังรู้สึกสนุกสนาน อบอุ่น โรแมนติกไปกับผลงานเพลง

อภิปรายผล

การประพันธ์เนื้อร้อง เป็นศาสตร์ศิลปะและทักษะการใช้ภาษาทั้งกับนักดนตรีและนักประพันธ์ดนตรี การประพันธ์เนื้อร้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประพันธ์เพลงที่มีความแตกต่างกันในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ความรู้และวุฒิภาวะ การประพันธ์เนื้อร้องนั้นจะไม่มีหลักการตายตัว และมีรูปแบบการประพันธ์แตกต่างกันออกไป การประพันธ์เนื้อร้องนอกจากจะใช้เพื่อการสื่อสารได้อย่างชัดเจน แจ่มแจ้งแล้ว ภาษาในงานประพันธ์เนื้อร้องยังมีความสละสลวย ไพเราะ สื่อภาพ อารมณ์ ความหมายตามที่ ผู้ประพันธ์ต้องการ

การที่จะทำให้ผู้ฟังเข้าถึงสารที่ผู้ประพันธ์เนื้อร้องต้องการนำเสนอ นั้น ผู้ฟังจำเป็นต้องมีประสบการณ์ ร่วมกับเนื้อหาที่ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ไว้ เรื่องราวส่วนมากที่ผู้ฟังมีประสบการณ์ร่วมนั้น คือ เรื่องราวความรัก เพราะทุกคนล้วนเคยมีประสบการณ์กับเรื่องราวความรักในทุกๆ ช่วงวัย องค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ผู้ที่ชื่นชม ผลงานประพันธ์เนื้อร้องจินตนาการภาพตามได้นั้น ผู้ประพันธ์เนื้อร้องจำเป็นต้องมีการพรรณนาเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่มีรายละเอียด ทำให้ผู้ชมผลงานจินตนาการภาพตามได้ เนื้อร้องและประสบการณ์ร่วมของผู้ฟัง จะเป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้ที่ชื่นชมผลงานกับผลงานของผู้ประพันธ์เนื้อร้อง จากประสบการณ์ร่วมและเสียงดนตรี จะทำให้ผู้ที่ชมผลงานเกิดอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ กับผลงานเพลง

หากในกรณีที่ผู้ฟังไม่ได้มีประสบการณ์ร่วมกับบทเพลง แต่ผู้ฟังสามารถมีประสบการณ์ร่วมกับองค์ประกอบอื่น ๆ ของเพลงได้ เช่น การสนุกสนานไปกับเสียงเพลง ทำนองดนตรี การจินตนาการตามเนื้อหาที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อสารแต่หากผู้ฟังมีประสบการณ์ร่วมกันกับเนื้อหาของเพลงจะทำให้ประสบการณ์ในการฟังเพลงนั้นมีอรรถรสมากขึ้น

การใช้ภาษาในงานประพันธ์ผลงานเพลงเป็นทักษะที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์ของผู้ประพันธ์ เพื่อให้การชื่นชมผลงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ ผู้ชมผลงานจึงต้องมีประสบการณ์ร่วมและต้องมีการวิจารณ์ในการชื่นชมผลงาน นอกจากนี้เสียงดนตรียังมีส่วนช่วยให้ผลงานเพลงของผู้ประพันธ์มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ผลงานเพลงนั้น มีวิธีการที่หลากหลายและมีรูปแบบการสร้างสรรค์ที่แตกต่างกันไม่สิ้นสุด งานวิจัยฉบับนี้ เป็นอีกหนึ่งผลงานที่ต้องการจะนำเสนอความสำคัญของภาษา การใช้ภาษาในการประพันธ์เนื้อร้อง เสียงดนตรีและการใช้ภาษาในงานประพันธ์เนื้อร้อง ภาษาที่สร้างผลกระทบให้กับผู้ฟัง และการใช้ภาษาในการประพันธ์ที่เนื้อร้องส่งผลต่อจินตนาการของผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลิน สร้างจินตนาการ และเกิดความรู้สึกร่างต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- คณะสุเทพการบันเทิง. (2563). *SUTHEP BAND | คณะสุเทพฯ – ไอ้กล้วย*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/Rf0mfVDyFt8?si=MSEnrBfnBTyMq14Q>
- คณะสุเทพการบันเทิง. (2561). *SUTHEP BAND | คณะสุเทพฯ - หมอครับ..ผมชอบหมอครับ*. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/uOweZw-ESuY?si=Lqhaf1eNE_j2DmTH
- คณะสุเทพการบันเทิง. (2561). *SUTHEP BAND | คณะสุเทพฯ – หัวใจหล่น (อยู่ไกลนคร)* สืบค้นจาก https://www.youtube.com /fZpiXouza_o?si=dhqL1fDM_IUvYdju
- คณะสุเทพการบันเทิง. (2563). *SUTHEP BAND | คณะสุเทพฯ - ซิมบอย คอยรัก feat. เรืองฤทธิ์ บุญรอด* สืบค้นจาก https://www.youtube.com /9QQn0Tus4C0?si=T86mllmP45cMcG_s
- คณะสุเทพการบันเทิง. (2561). *SUTHEP BAND | คณะสุเทพฯ – ขึ้นดอย* สืบค้นจาก <https://www.youtube.com /KEEE92RxfFM?si=8Ue-J8lzOqx4OHmD>
- จุฬารัตนภรณ์ ธนะแพทย์. (2560). ศิลปะการใช้ภาษาในงานประพันธ์เพลงของยีนยง โอภากุล (ศึกษาเฉพาะกรณีเพลงในกลุ่มนามบุคคล). *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 13(1), 159.

จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ ออฟฟิเชียล. (2555). *ปาล์มมี ส่ง MV นาฬิกาเรือนเก่า หลอน!! กินนอนกับศพ.*

สืบค้นจาก <https://musicstation.kapook.com/view45796.html>

ชนทัช สุริยะชัย และนันทฎีกา สุนทรธนผล. (2564). *การสร้างคู่มือการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามกระบวนการสอนของอาจารย์ ประภาพร ชมถาวร.* (การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาดนตรีศึกษา.

ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. (2559). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 8-15* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ดีเจอร์ราร์ด ออฟฟิเชียล. (2565). *D GERRARD-LUXURY.* สืบค้นจาก

<https://www.youtube.com/VUUwBzQrmNQ?si=HbvVK9wMKjXxorWf>

พรทิพย์ ฉายกี และจันทนา แก้ววิเชียร. (2561). วิเคราะห์แนวคิดและศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งที่แต่งโดยสลา คุณวุฒิ. *วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร*, 20(1), 87-96.

พระอุดมธีรคุณ และบัณฑิตา จารุมา. (2563). ภาษาและวัฒนธรรม: ความหมาย ความสำคัญ และความสัมพันธ์ระหว่างกัน. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 7(2), 53-63.

สวณิต ยมาภัย. (2559). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 1-7.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.